

העם עם הבולען

יש שיראו בבולען שנפער השבוע סמל לחפיפניקיות הישראלית, אבל מבחינת ניצני זאת הזדמנות * תמרורים חדשים, מגדלים לעומק במקום לגובה וגם בולעני גייזר - השמיים הם הגבול * שנה טובה ויציבה

השבוע, כשכבר חשבנו

מפתיע שיכול לקרות בנתיבי איילון זה שלא יהיה שם פקק באמצע היום, צץ לו ליד מחלף השלום בולען בעומק של 12 מטר. בנס אף אחד לא נפגע, אבל נוצרה תגובת שרשרת של חסימות כבישים ועומסי תנועה, שלא לדבר על כל הסקרנים שהגיעו כדי לראות את הפלא והגבירו עוד יותר את העומס, והכל יחד יצר בלאגן גדול ששיבש את שגרת הפקקים הרגילה.

למחרת, האזרחים התבקשו לא להיכנס לעיר ולעבור מה- בית, בקשה שלא ממש תופסת לגבי נהגי המוניות, שיתקשו לקחת נוסעים בזום - וחיילים קיבלו אישור מיוחד לאחר לבסיסים בלי שזה יעלה להם בשעה ביציאה. שרת התחבורה הודיעה מייד שהן מטפלות בבולען ומוודאות שאין בולענים (או בולעניות) נוספים והודתה לציבור שנשמעה להנחיות. מייד לאחר מכן נדרשו לסוגיה גם פוליטיקאים אחרים, שמיהרו לרתום את כל ניסיונם ויכולתם למען המטרה הנעלה של הטחת האשמות הדדיות זה בזה וויכוחים איזה שר ואיזו ממשלה אחראים להיווצרות הבולען, אם לקראת הבחירות אחת המפלגות לא תתאפק ותשתמש בסלוגן "העם עם הבולען". רק פאר טסי לא ניצל את ההזדמנות ואת הלוקיישן כדי לעדכן את שירו "דרך השלום", בשורה "היא מזמינה הפוך לשנינו ורק מתלוננת על החור".

אף שאינני מבין גדול בגיאולוגיה, נתיקפת מייד בפחד שהכל נובע מהחלטורה ומהחפיף הישראליים, ושגם כל המגדלים בסביבה, ויש שם רבים, שגם ככה נראים לי גבוהים מדי, נבנו אולי בשיטת הפלקל המפוקפקת ומתישהו גם הם יקרסו ויהפכו את כל האזור לבולען אחד גדול.

זה לא הבולען הראשון שמתגלה בישראל. באזור ים המלח כבר יש יותר בולענים מתיירים עם פטוריזאזיס, והיו כבר אנשים ששילמו בחייהם בכל מיני בניינים שנבלעו אל תוך עצמם. עם זאת, אני מציע להסתכל על העניין קצת אחרת, לנסות להבין מה היקום מאותת לנו כאן ואיך אפשר להפוך את הבולען ליתרון, או כמו שאומר הפתגם: אם החיים נתנו לך בולענים, תעשה מהם בולענדה.

הכי קל זה לנסות לסתום כל בור שנפער, אבל אולי יש עוד אופציות על השולחן, או על הכביש? - וסליחה מראש שאני חופה.

למשל, עבור אנשים שסובלים מפחד גבהים, אפשר לנצל את הבולענים לכריית מגדלים חדשים - אבל הפעם, במקום לגובה, לעומק. הפרויקט, שיכול להיקרא מרתפי עזריאלי, גם יכול לפתור את בעיות הצפיפות ומצוקת הקרקעות שמהן סובלת המדינה, ואם אפשר לבנות איים על הים מול חופי תל אביב, מה רע בדירה קו ראשון למאגר מי תהום?

מכיוון שמחירי הקרקעות רק עולים, ייתכן שהגיע הזמן לה- תחיל לבנות מתחת לקרקע, במסגרת מבצע "בולען למשתכן", ומי שמחפש בור בסטנדרט קצת יותר גבוה, יוכל לקנות נכס ב"מעמקי גינדי" או בפרויקט yoo, הנה חפרפרת.

השכונות התת־קרקעיות ייהנו מגישה נוחה לרכבת התחתית, שעבורן תהיה סתם רכבת. בניגוד לבניינים רגילים, השכונות התת־קרקעיות יהיו מוצלות, מה שיחסוך שימוש במיזוג אוויר ויפחית פליטת גזי חממה. לגבי הרכבת, מכיוון שכבר ברור שזה גדול עלינו לחפור ולהקים רכבת תחתית שתתחיל לפעול לפני שנת 3000, ייתכן שזהו חבל ההצלה שלנו, ואולי הטבע פשוט ריחם עלינו ואמר, בואו נעזור עם החפירה למסכנים האלה שמנסים כבר 60 שנה להקים רכבת תחתית. כשנבין שהבולען אינו הבעיה אלא הפתרון, הכל יהיה פשוט

איור: עובדיה בנישו

מצד שני, תגלית כזו יכולה להפוך את הבולען לאתר תיירות, וייתכן בכלל שהגיע הזמן לשווק את הבולענים בתור פלא טבע בסגנון הגייזרים של איסלנד או בתור אטרקציה אר- כיטקטונית כמו המזרקות של רומא, ולהביא לכאן תיירות בולענים מכל העולם. בקיץ יהיה אפשר למלא את הבולענים במים, להגיד שהאספלט מסביב מכיל מינרלים בעלי סגולות מרפא ולמכור בקבוקים של "מוצרי בור המלח".

יהיה צריך רק לפתור את המחלוקת בין המדינה, שת- צה שהאתר יהיה חלק מרשות הגנים והאתרים ההיסטוריים במשרד התיירות, לבין עיריית תל אביב, שתטען שהבולען הוא אטרקציה תל-אבי- בית קלאסית, תגבה עליו ארנונה מוגזמת, תצבע אותו באדום-לבן ותחלק קנסות לכל מי שיחנה בסביבה.

בלי להסגיר חלילה סודות צבאיים שי- כולים לסייע לאויב, יימח שמו, ראוי להז- כיר שהבור שנפער נמצא במרחק פיזי קרוב ביותר לבור מפורסם אחר, זה שבקריה, שעל פי מקורות זרים משמש את צה"ל ואת ראשי כוחות הביטחון. כך שאולי הבור החדש הוא בכלל ניסיון של גורמים עוינים לחפור מנה- רה מעזה כדי להגיע לבור הסודי שלנו, וכולי תקווה שלפני שסגרו אותו בדקו אם אין איזה חמאסניק שזוחל שם.

אחרי שיצוצו,

בולענים ברחבי תל אביב, גם חברות הטכ- נולוגיה הישראליות יוכלו לתת יד לאטר- קציה הציונית שכמוה לא ראינו מאז תעלת בלאומילך. ווייז תייצר מפה מיוחדת לתל אביב שתכלול גם ממד של עומק, כולל הודעות שיערכנו אותך ש"רכב נבלע בשו- לי הדרך" או "בעוד מאתיים מטר תיפול לבור השני מימין", ובגלגלצ ידווח שמה- תזמן שלוש שניות מפסגת הבור ועד שרפק את הראש בקרקעית של בולען לה גא- רדיה. גם חברות המשלוחים יתאימו את עצמן למציאות החדשה ויפתחו כלי רכב בעלי יכולת נסיעה תת־קרקעית שיודעים לשלב נסיעה בחול ובמים - ובינינו, כמו שהשליחים של היום נוסעים בכבישים, גם בור של עשרה מטרים לא ייראה להם כמו משהו מסוכן במיוחד.

משרד התחבורה יפתח סט שלם של תמ- רורים, למשל "זכות קדימה לנופלים מימין" ו"מהירות נפילה מותרת - עד 400 קמ"ש", ומעתה אמרו במקום רמזור - רמיבור. אם נתמקצע בתחום נוכל בהמשך לפתח גם ענפי ספורט בולעניים, וכמו שיש לנו בחורף את החכמולוגים שרצים עם הג'יפים ארבע על ארבע להיסחף בשיטפונות וצריך לחלץ אותם במסוק, חובבי הבולענים יקפצו אל תוך בורות באיילון ובעוד כמה שנים יהיה לנו אלוף אולימפי ישראלי בקפיצה לבור או בריצה לעומק.

בינתיים אני ממליץ לכל מי שנוסע ברחובות תל אביב לשים על ראשו קסדה. אין לדעת מתי תיפול לבולען, ייפול עליך מגדל או שתיפול על יום רגיל וסתם יעלה עליך איזה קורקינט חשמלי. שנה טובה ויציבה. *

yairn@israelhayom.co.il

יותר רשת תת־קרקעית של בולענים ורכבות תקל את בעיית הפקקים וגם תספק פרנסה למאות נגנים תת־קרקעיים ומר- כזי קניות, וכולנו נוכל לנסוע ולהיכנס לתל אביב באמצעות כניסות נוספות ולנהוג לא רק באיילון דרום ובאיילון צפון, אלא גם באיילון תחתון או בשמו החדש "נתיבי בולענון".

עם קצת יוזמה וחשיבה חיובית, שרים ובעלי תפקידים יוכלו לקחת קרדיט על חפירת הבולענים ולגזור סרט בטקס חניכת הבולען החדש.

לפני שמתחילים

לחפור ולבנות, צריך כמו- בן גם לבדוק טוב-טוב שהבולען לא מונח על שייריו של קבר יהודי עתיק או על חורבות העיר הרומית העתיקה בולענופוליס.